

Asırlara göre Mücedditler

Bursa'dan Mustafa Şahin/Erdoğan Akdemir: “Asırlara göre Mücedditler kimlerdir?”

Bediüzzaman Hazretleri, Âyetü'l-Kübra risâlesinde kâinattan Yaraticısını soran bir seyyahın görüp izlediklerini anlatır. Seyyah, peygamberlerin (as) meclislerinden sonra, Dokuzuncu Mertebe'de, imanının kuvvetinden gelen ulvî bir hakikat zevki ile peygamberlerin dâvâlarını ilme'l-yakîn sûretinde kesin ve kuvvetli delillerle ispat eden ulema, asfiyâ ve siddikîn denilen ve ilimde derinliği olan müçtehit muhakkiklerin dersanelerinden çağırılır. Çağrıya uyan ve muhakkiklerin dersanelerine giren seyyah görür ki, binlerle dahi ve yüz binlerle müdakkik ve yüksek ehl-i tahkik, kıl kadar bir şüphe bırakmayan derin tetkikleriyle başta Allah'ın vacip varlığı ve birliği olmak üzere bütün müsbet îmânî meseleleri ispat ediyorlar. İstidatları ve meslekleri muhtelif olduğu halde, her birinin kuvvetli ve yakînî bürhanlarla imanın usul ve erkânında hemfikir olmalarını ve ittifak etmelerini çok yüksek bir hüccet olarak gören Seyyah, bu yüksek hüccetin karşısına onların tamamı kadar bir zekâ ve ehliyet sahibi olmayanın asla çıkamayacağını anlar.

Bu muhteşem ve geniş dershanede, muhterem ve mütebahhir üstadların neşrettikleri nurların, yeryüzünün yarısını bin seneden ziyade ışıktırdığını gören seyyah, öyle bir îman kuvveti bulur ki, bütün inkâr ehli toplansa onu zerre kadar şaşkırtamaz ve sarsamaz!1

Üstad Bediüzzaman, Âyetü'l-Kübra'da isim vermeksizin, fakat “binlerle” diyerek “çokluk” belirten bir üslûpla ifade ettiği bu ilimde derinliği olan müçtehit muhakkiklerden bir kaçının ismine On Dokuzuncu Söz'de yer verir. Ebû Hanîfe, İmam-ı Şafiî, Bâyezıd-ı Bistâmî, Şâh-ı Geylânî, Şâh-ı Nakşibend, İmam-ı Gazâlî ve İmam-ı Rabbânî (Rh.a.) gibi imamlar, muhtelif asırlarda hidâyet güneşinden aldıkları feyiz ile çiçek açan “milyonlar münevver meyveler”den sadece bir kaçıdır.2 Hazret-i Üstad Meyve Risâlesinde de muhakkik, müçtehit ve siddikîn imamları “milyarlar” kesret ifadesiyle telâffuz eder.3

Peygamber Efendimiz'in (asm) verdiği, her bir asırda bir müceddid-i din geleceği haberine Bediüzzaman'ın nazarıyla yaklaşmak, en sağlıklı yoldur. Yani müceddidler her bir asırda, her bir meslekte, her bir meşrepte, her bir ilim dalında ve her bir memlekette ayrı ayrı değerlendirilmeli, sayıları kesinlikle sınırlandırılmamalıdır. Ancak her bir daldan numune göstermek mümkündür. Söz gelişi, siyasette Ömer İbn-

i Abdülaziz müceddid olduğu gibi, fıkhıta İmam-ı Azam Ebû Hanîfe, İmam-ı Şâfiî, Ahmed bin Hanbel, İmam-ı Mâlik (ra); tasavvufta Ma'ruf-u Kerhî, Bâyezîd-ı Bistâmî, Mevlânâ Celaleddin-i Rûmî, Bahaeddin Nakşibend, Şemseddin-i Tebrizî, Mevlânâ Câmî, Mevlânâ Halid Bağdâdî; ahlâkta Ahmed Yesevî, Şeyh Edebâlî; hadiste Celaleddin-i Süyûtî, İmam-ı Buhârî, İmam-ı Müslim, Tirmizî; feyz, hârikalar ve kerâmetlerde Gavs-ı Azam Abdülkadir-i Geylânî, Ahmed er-Rüfâî; gizli sırların keşfinde Hücetü'l-İslâm İmam-ı Gazâlî; tarîkat ve akaidin inceliklerinde ve mertebelerinde İmam-ı Rabbânî ve nihâyet asrımızda “îman hakîkatlarının keşif, tahkîk ve hakka'l-yakîn sûretinde görülüp anlatılmasında” Bedüzzaman Saîd Nursî Hazretlerinin müceddid-i din olduğunda şüphe yoktur. Bu sayılanların dışında da, hiç şüphesiz burada yer veremeyeceğimiz kadar, fakat başımızın tâcı bulunan çok sayıda müceddid gelmiş ve görev yapmıştır.

Bunların her biri, ayrı bir ummandır. Bu zincirin asrımızdaki halkasından tutunmaksa,—inşallah—bizi bütünün feyzine ve hidayetine ulaştırır.

Dipnotlar:

- 1- Şuâlar, s. 110
- 2- Sözlere, s. 218
- 3- Şuâlar, s. 179